

Årlig jämställdhetsredovisning 2018

Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2019-06-07
Version: 1.0
Ansvarig: Katarina Fehir/Anders Eriksson
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Stadskontoret

Innehåll

Årlig jämställdhetsredovisning 2018	1
Inledning	3
Aktuellt inom jämställdhetspolitiken 2018	4
Jämställdhetsmyndigheten	4
Lag om samtycke	4
Omvärldsbevakning av förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete	4
Vilka är förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete nationellt och globalt?	5
Styrkor:	5
Möjligheter	6
Svagheter	6
Hot	7
Redovisning av Malmö stads insatser inom jämställdhetsintegrering för 2018	7
Insatser inom mål och styrning	8
Insatser inom kunskap och analys	11
Insatser inom kompetenshöjning	12
Insatser inom metodutveckling	13
Insatser inom samverkan internt och externt	13
Insatser inom kommunikation och spridning	14
Insatser inom uppföljning och utvärdering	14
Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation	15
Sammanfattning - vad behöver Malmö stad göra mer?	16
Bilaga 1: Fördjupad granskning av könsuppdelad statistik i indikatorer för nämndernas mål 2018	18
Bilaga 2: Jämställdhet i siffror – Malmö och Skåne	28
Bilaga 3: Konventioner och lagstiftning	30

Inledning

Jämställdhet handlar om jämlikhet mellan könen. Alla människor, oavsett kön, ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Det inbegriper bland annat frågor som makt, inflytande, ekonomi, hälsa, utbildning, arbete och fysisk integritet. Grunden är det nationella jämställdhetspolitiska målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Till det övergripande målet finns sex delmål:

- En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattande.
- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma förutsättning för en god hälsa och erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Strategin för att uppnå ett jämställt samhälle är jämställdhetsintegrering. I Malmö stad har kommunfullmäktige beslutat om utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering 2011. Detta föranledde ett utvecklingsarbete med syfte att nå och säkerställa jämställd service och bemötande för alla oavsett kön. Utgångspunkt för Malmö stads jämställdhetsarbete är de två juridiska könen, men det är viktigt att arbeta för att synliggöra även personer som inte identifierar sig utifrån dessa.

Utvecklingsplanen anger att Malmös arbete med jämställdhetsintegrering ska följas upp årligen. Denna årsrapport för 2018 ger en inblick i Malmö stads arbete med jämställdhet under året och bygger på såväl kvantitativ och kvalitativ uppföljning av nämndernas arbete. Den kvantitativa delen utgår från nämndernas årsrapporter och en analys av nämndernas användning av könsuppdelad statistik i indikatorer för nämndsmål. Den kvalitativa uppföljningen görs löpande under året i nära dialog med förvaltningssamordnare.

Rapporten innehåller även en omvärldsbevakning över aktuella händelser inom den nationella jämställdhetspolitiken. Utöver det finns det i rapporten en redogörelse över de tidsaktuella förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete nationellt och globalt.

Aktuellt inom jämställdhetspolitiken 2018

Jämställdhetsmyndigheten

I Jämställdhetsutredningens betänkande Mål och myndighet (SOU 2015:86) beskrivs hur frånvaron av en permanent förvaltningsstruktur på jämställdhetens område har hindrat ett strategiskt och långsiktigt jämställdhetsarbete. Jämställdhetsutredningens viktigaste slutsats blev därför att det krävs en fast och permanent struktur på nationell nivå för att regeringen ska kunna säkerställa att politiska prioriteringar genomförs. Med anledning av det inrättades Jämställdhetsmyndigheten den 1 januari 2018. Myndigheten har som uppgift att samordna, följa upp och på olika sätt ge stöd inom jämställdhetens områden. Jämställdhetsmyndigheten ska samverka med andra statliga myndigheter, samt med kommuner, landsting, regioner, det civila samhället och näringslivet. Jämställdhetsmyndigheten ska:

- Analysera och följa upp utvecklingen mot jämställdhet. Jämställdhetsmyndigheten ska analysera utvecklingen inom de sex jämställdhetspolitiska delmålen och följa upp de insatser som görs.
- Ge stöd till myndigheter, landsting, regioner och kommuner i genomförandet av jämställdhetspolitiken.
- Samordna och genomföra vissa uppdrag inom jämställdhetspolitikens område.
- Jämställdhetsmyndigheten ska ha beredskap att ta emot, driva och genomföra uppdrag inom jämställdhetspolitikens område.
- Fördela statsbidrag för jämställdhetsprojekt och kvinnors organisering.
- Bistå regeringen som expert i det internationella samarbetet inom jämställdhetsområdet.

Lag om samtycke

I maj 2018 beslutade riksdagen om den så kallade samtyckeslagen. Enligt lagtexten blir det förbjudet att ha sex med en person som inte uttryckligen sagt ja eller aktivt visar att den vill delta. Det ska inte längre krävas att gärningsmannen har använt sig av våld eller hot, eller utnyttjat offrets särskilt utsatta situation. Lagtexten i sin helhet finns i Brottsbalken (1962:700), 6 kap, 1§.

Omvärldsbevakning av förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete

Ojämställdhet är fortfarande en global, nationell och lokal utmaning. Av världens fattigaste är 70 % kvinnor och av världens analfabeter är 60 % kvinnor (UN women). Kvinnor i Sverige har i genomsnitt 68 % av mäns pension och var tionde kvinna under 30 år uppger att de någon under det senaste året utsatts för sexuella trakasserier av chefer eller kollegor (SCB). Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning än män att de är rädda för att gå

ut ensamma av rädsla för att bli överfallna, rånade eller på annat sätt ofredade. För kvinnor och män i Skåne är siffrorna högre än i riket. ^[1]

Som ett led i omvärldsbevakningen och för att förstå den samtid och omvärld som stadens arbete med jämställdhetsintegrering bedrivs i har stadskontoret bitt sakkunniga runt om i landet att reflektera över frågeställningen: *Vilka är förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete nationellt och globalt?* Bland de svarande finns andra kommuner, myndigheter på regional och nationell nivå och representanter för den ideella sektorn. Representanter från Malmö stad har inte tillfrågats att svara på frågeställningarna. Svaren utgår ifrån styrkor, möjligheter, svagheter och hot och redovisas på de näst följande sidorna. Stadskontoret har inte tolkat, värderat eller analyserat svaren från respondenterna. För att underlätta läsbarheten redovisas svaren samlat och sammanfattade.

Vilka är förutsättningarna för att bedriva ett framgångsrikt jämställdhetsarbete nationellt och globalt?

Styrkor:

Respondenterna anger att de främsta styrkorna i jämställdhetsarbetet nationellt är den grund som utgörs av de politiska reformerna som till exempel abortlagstiftning, kvinnlig rösträtt, utbyggnad av förskola eller särbeskattning. Utöver det finns det en bra struktur för arbetet som består av en tydlighet kring vad som ska uppnås, vem som ska uppnå det samt hur det ska göras. Även den nuvarande feministiska regeringen och de nationella jämställdhetsmålen bidrar med tydlighet i vad som ska uppnås i förhållande till de aktörer som ska få in jämställdhetsarbete i sitt ordinarie arbete, till exempel myndigheter, länsstyrelser och kommuner. Kunskapsnivån hos dessa aktörer är relativt hög och grundar sig i genusforskning samt lång erfarenhet av jämställdhetsintegrering. Att Sverige arbetar utifrån jämställdhetsintegrering, en strategi som innebär att organisationer integrerar jämställdhet i all styrning, från myndigheternas regleringsbrev till kommunernas budgetmål är ytterligare en styrka. Under 2018 har #MeToo präglat jämställdhetsdebatten och därmed haft en stärkande roll nationellt och globalt. En annan stärkande faktor under året var *Forum jämställdhet*, en nationell konferens där teoretiker och praktiker möts vilket gynnar erfarenhetsutbyte och vidareutveckling. Den mest framträdande styrkan globalt, förutom #MeToo, är kopplingen mellan hållbar utveckling, Agenda 2030, mänskliga rättigheter och jämställdhet. De globala målen har ett tydligt jämställdhetsperspektiv och till skillnad från Sverige kopplar flera länder ihop sitt jämställdhetsarbete med Agenda 2030. FN och andra organisationer som arbetar för ökad hållbarhet lyfter upp jämställdhet på agendan. Genom skattesystem, barnomsorg och föräldraledighet etableras det på många håll en infrastruktur för kvinnors deltagande på arbetsmarknaden. I länder som inte har nått lika långt i arbetet med jämställdhet har civilsamhället ett starkt engagemang och drivkraft för att skapa förändring.

^[1] Statistik för Skåne län och Malmö stad tas fram av länsstyrelsen och finns på https://ettjamstalltskaneblog.files.wordpress.com/2017/10/skc3a5ne_fickbok_webb.pdf. Ett axplock från länsstyrelsens statistik finns som bilaga 2

Möjligheter

Nationellt finns det ett uttalat mandat och mål för att arbeta för ett mer jämställt samhälle. Att jämställdhetsarbete sker på olika nivåer i samhället; från den statliga nivån, till regionala, kommunala och ideella är en möjlighet i sig. Jämställdhetsmyndigheten har särskilt ansvar att ge stöd och ta fram analyser och underlag för ökad jämställdhet. Dessa underlag kan ha positiva effekter på politiska förslag och beslut inom flera politikområden.

Jämställdhetsmyndigheten kan även bidra till bättre spridning av de nationella erfarenheterna av jämställdhetsarbetet och vara en brygga mellan olika organisationer.

Det finns förutsättningar att knyta jämställdhetsarbete till samhällsutmaningar, som till exempel klimatkrisen, ohälsa, kriminalitet, hederskultur, kompetensförsörjning och inte minst ojämlikhet mellan olika grupper av kvinnor och män. Det är även viktigt att fullfölja #MeToo-rörelsen och det engagemang och kraft detta väckt även hos unga människor genom att omsätta dessa till handling och åtgärder.

Globalt finns en insikt om att jämställdhetsarbete leder till samhällsvinster och utveckling inom många områden. Agenda 2030 lyfter fram jämställdhet som en förutsättning för att nå samtliga mål i Agendan och det finns även ett särskilt mål för jämställdhet. Det är viktigt att ta tillvara allt arbete som pågår för att verkställa Agendan, men även att fortsätta arbeta för att få in jämställdhetsperspektivet i genomförandet. En annan möjlighet är att förstärka nationell lagstiftning som skyddar kvinnors rättigheter samt att satsa på kvinnors och flickor utbildning.

Ett bredare samarbete och kunskapsutbyte mellan länder skulle ytterligare gynna jämställdheten.

Svagheter

På nationell nivå orsakar bristande tydlighet, organisering och ansvarsfördelning att det saknas samordning och systematik i jämställdhetsarbetet. Delvis beror det på att Jämställdhetsmyndigheten ännu inte har hittat sin roll och därmed inte utgör det stöd som förväntas.

Utvecklingsarbetena *Jämställdhetsintegrering i myndigheter* (JiM) och *Jämställdhetsintegrering av högskolor och universitet* (JiHU) har inte riktigt fått fäste och SKL:s utvecklingsarbete *Hållbar jämställdhet* (HÅJ), som bedrevs under perioden 2008–2013, berörde inte alla kommuner.

Organisationer och myndigheter saknar riktlinjer och rekommendationer när det kommer till utmaningar som perspektivträngsel, målkonflikter, brist på resurser etcetera. Detta leder till att alla aktörer gör på olika sätt och med varierande resultat. Även bristande kunskap inom vissa områden försvagar arbetet, exempelvis vad gäller intersektionalitet eller transinkludering. Även tidsaspekten är en viktig faktor att förhålla sig till, det tar för lång tid att nå förändring.

En annan svaghet är stuprörstänk inom vissa politikområden. Det syns bland annat i att jämställdhet inte ses som en bidragande lösning på samhällsproblem som klimatkris eller ohälsa.

Jämställdhetsarbete förknippas eller framställs av vissa som identitetspolitik. Det finns fortfarande en spänning i huruvida jämställdhet i vissa avseende är en strukturell- eller en individfråga vilket gör det svårt att komma åt ojämställdhet som skapas och återskapas i den privata sfären t.ex. våld i hemmet mot kvinnor, fördelning av ansvar i hemmet.

Den nationella kvinnorörelsen är oenig och det finns inga stora kvinnoförbund i Sverige. Vidare är män som grupp är inte tillräckligt engagerade i jämställdhetsarbetet. Den rådande självbilden om att vi i Sverige redan är jämställda påverkar förändringsviljan negativt.

Globalt sett så tappar världssamfunden fart i arbete för mer jämställda samhällen. EU:s jämställdhetsarbete påverkas negativt av att fler länder har fått regeringar från extremhögern. Utöver det är det tydligt att EU-kommissionen har lägre ambitioner inom området. FN har inte kunnat genomföra några nya kvinnokonferenser. Frånvaron av starka internationella organisationer som arbetar för jämställdhet är märkbar.

Incitamenten från regeringar är svaga och likaså efterfrågan av resultat. Förutsättningar för arbetet skiljer sig åt. Människors lika värde och synen på frihet och jämställdhet skiljer sig mellan länderna. Många länder saknar till exempel könsuppdelad statistik.

Hot

Nationellt och globalt finns det krafter som arbetar mot jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Den största hoten utgörs av de populistiska tonerna inom politiken vilka hotar demokrati och kvinnors rättigheter. Exempelvis fanns det i förslaget till budget 2019 förslag på att jämställdhetsmyndigheten skulle läggas ner. Retoriken i valet talade om genusflum och en ”ny feminism”. Det polariserade samhället är ett hot i sig. Antifeminismen börjar få fäste.

Aktuella styrmodeller och jämställdhetsintegreringens tillkortakommande är andra former av hot mot jämställdhetsarbetet. Introduktionen av tillitsbaserad styrning kan underminera arbetet med jämställdhetsintegrering om funktioner för uppföljning av jämställdhet tas bort.

Att jämställdhetsintegrering är baserad på New Public Management (Rönblom & Alnebratt) är också ett hot då det inte går att administrera fram jämställdhet. Genom att enbart föra in jämställdhet i själva styrsystemen kopplas det främst ihop med tillväxt, effektivitet, vinst, kvalitetssäkring framför begrepp som demokrati, rättvisa, makt m.m. På så vis förvinner fokus från varför jämställdhet är viktig att arbeta för.

Även inom akademien finns ifrågasättande av olika perspektiv och metoder inom jämställdhetsområdet som normkritik, intersektionalitet och genus i stort. Frågan om hederskultur och hedersvåld används i vissa fall mot jämställdhetsarbetet.

På vissa håll pågår å andra sidan ett omdefinierande av jämställdhetsbegreppet till att det skulle handla t ex om kvinnors frihet att vara hemma.

Den svenska självbilden återkommer även under diskussionen om hot. Bilden av att Sverige är jämställt gör att organisationer och myndigheter med fler inte prioriterar jämställdhetsarbetet.

Redovisning av Malmö stads insatser inom jämställdhetsintegrering för 2018

Malmö stads insatser inom jämställdhetsintegrering är ett utvecklingsarbete med syfte att nå och säkerställa jämställd service och bemötande.

Utgångspunkten är erkända beståndsdelar för ett systematiskt förändringsarbete:

- Mål och styrning

- Kunskap och analys
- Kompetenshöjande insatser
- Metodutveckling
- Samverkan internt och externt
- Kommunikation och spridning
- Uppföljning och utvärdering

Nedan följer kort förklaring för respektive del tillsammans med exempel på insatser som genomfördes inom arbetet med jämställdhetsintegrering under 2018.

Insatser inom mål och styrning

Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet integreras i hela organisationen, på alla nivåer. Därför är mål och styrning centrala för arbetet. Utan integrering i mål och styrning förpassas jämställdhetsarbete till ett sidospår. Malmö stads nämnder arbetar löpande med att integrera jämställdhetsperspektivet i styrning. En utmaning med den nuvarande strukturen för fullmäktigemål är att stadens insatser inom jämställdhetsarbete tenderar att samlas inom ett målområde istället för att integreras i verksamheten i sin helhet. Detta förstärks av att jämställdhetsperspektivet inte efterfrågas i anvisningarna till nämndernas delårs- och årsredovisningar. En förbättring kan ske genom den aviserade ändringen av målstrukturen om det tydligt framgår på vilket sätt jämställdhet ska vara en del av att ta fram, besluta och följa upp målen.

Exempel på genomförda insatser:

- För att informera om stadens arbete så besökte stadskontoret revisorskollegiet, fritidsnämnden, förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att redovisa det aktuella läget i stadens arbete med jämställdhet, antidiskriminering och barnets rättigheter. Inbjudan gick till samtliga nämnder, men alla hittade inte utrymme för att mötas.
- Fritidsförvaltningens ledningsgrupp genomförde med stöd av stadskontoret en analys av sina mål och måluppföljning. Analysen visade på behov av kortsiktiga och långsiktiga förbättringar i uppföljningsarbetet. Förbättringarna syftar till att underlätta för förvaltningen att utläsa resultatet av sitt arbete, det vill säga att se nyttan för de malmöbor, kvinnor och män, flickor och pojkar som nyttjar förvaltningens service och verksamheter. Bland annat behöver anvisningar i uppföljningssystemet Stratsys avseende mål och uppföljning av dessa utvecklas. Då skulle staden i högre grad kunna utläsa effekter och konsekvenser för kvinnor, män och andra som bor och verkar i staden. Det behövs även mer kunskap i hur könsuppdelad statistik redovisas och tolkas.
- Funktionsstödsnämnden beviljades medel för att testa ett fördelningsinstrument för jämställdhetsintegrerad budgetstyrning i syfte

att synliggöra faktiska skillnader i resursfördelning mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Utvecklingsarbetet har bedrivits inom ledsagarservice LSS samt i resursuppskattningsmodell för tilldelning av ekonomiska resurser. Målet är att utveckla en modell för jämställdhetsintegreras budgetstyrning och arbetet är igång.

- Stadskontoret har bedrivit ett arbete med att inkludera perspektiven jämställdhet, antidiskriminering och barnets rättigheter i Malmö stads ärendehandbok. Handboken publicerades på Malmö stads intranät i december 2018. Syftet är att de beslutsunderlag som tas fram säkerställer en jämställd verksamhet och resursfördelning.
- Utfallet av nämndernas arbete med jämställdhet följs upp genom måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges målområde 4. Öppen stad. Malmö stad har sedan 2011 haft mål som berört jämställdhetsintegrering. Sedan 2014 är målområde 4 Öppen stad det mål där stora delar av stadens arbete med jämställdhetsintegrering redovisas. Som positiva iakttagelser nämns att flera nämnder beskriver att deras arbete inom målområdet fått effekt för brukare i form av mer likvärdiga verksamheter. Som förbättringsområden nämns att flera av stadens nämnder och bolag behöver knyta arbetet med målområdet till sin ordinarie verksamhet.

Årsredovisningen i sin helhet går att ladda ner på:

<https://motenmedborgarportal.malmo.se/welcome-sv/namnder-styrelser/kommunstyrelsen/mote-2019-03-06/agenda/arsredovisning-2018-malmo-stad-version-2pdf-1?downloadMode=open>

I anvisningarna för hur nämnderna ska rapportera nämndens måluppfyllelse för kommunfullmäktige- och nämndsmål i Stratsys finns det inte uttalat krav på att jämställdhet ska finnas med i samtliga mål. Utifrån *Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering* så bör perspektivet finnas med men det är oklart om nämnderna gör samma tolkning. Detta är något som skulle kunna framgå tydligare i Stratsys. Vad som går att utläsa i nämndernas årsredovisningar är:

- att könsuppdelad statistik finns i med i olika omfattning,
- att fler förvaltningar tar fram mål och indikatorer utifrån kön,
- att det är mer vanligt att målen är skrivna på ett könsneutralt sätt och att effekter och konsekvenser oavsett kön fångas in via indikatorer,
- att analys av statistik inte alltid finns med.

Målområdet uppfattas i vissa fall förvirrande och som ett parallellt spår. Detta gäller särskilt för nämnder som försöker applicera jämställdhet i samtliga mål. I fall det finns särskilda mål för jämställdhet är det därför viktigt att tydliggöra vad som ska rapporteras under detta målet samt hur jämställdhet ska kunna synliggöras i de andra målen.

- I budget 2018 anges att personbaserade indikatorer ska redovisas könsuppdelat. Därför har stadskontoret genomfört en granskning av könsuppdelad statistik i indikatorer för nämndernas mål 2018.

Att arbeta för att behandla och bemöta alla oavsett kön likvärdigt är ett ansvar som regleras mer eller mindre explicit i lagstiftning, anvisningar, styrdokument och politiska målsättningar. För flera av stadens nämnder finns det även beskrivet i reglementen. För detta är det nödvändigt att använda könsuppdelad statistik.

Utan könsuppdelad statistik går det inte att synliggöra skillnader i t ex population eller utfall utifrån kön. Det ger förutsättningar för att kunna säkerställa att kvinnor och män får service och bemötande på samma villkor i förhållande till exempelvis skolresultat, myndighetsutövning eller upplevd trygghet. Det är alltså inte den numeriska jämställdhet som är i fokus, utan kvalitetssäkring av att nämndernas verksamheter når ut till malmöbor, oavsett kön, på ett likvärdigt sätt. Andra diskrimineringsgrunder kan inte mätas på samma sätt, men skillnader utifrån kön indikerar att om det gick att synliggöra även andra faktorer så skulle det kunna bidra till en mer träffsäker verksamhet.

I budget 2018, under avsnittet ”Nämndernas och styrelsernas uppdrag” anges att all individbaserad statistik i samband med indikatorerna ska var könsuppdelad. Att ta fram könsuppdelad statistik är också en av grunderna i strategin jämställdhetsintegrering och en indikator i den av kommunfullmäktige beslutade utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering.

I Agenda 2030 beskrivs i mål 5 att jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. De går alltså inte att nå de övriga målen om de inte uppnås jämställt för kvinnor och män. Könsuppdelad statistik blir därför centralt även i uppföljningen av hur Malmö stad når agendans mål. Den könsuppdelade statistiken är inte ett mål i sig, utan en förutsättning och medel för att kunna genomföra mer kompletta analyser av våra verksamheter.

Sammanfattningsvis använder flertalet av stadens nämnder könsuppdelad statistik. I flera fall görs det genomgående, i andra fall i samband med vissa indikatorer men inte alla. I flera fall är statistiken kommenterad i andra fall lämnas skillnader i utfall okommenterat.

I bilaga 1 finns kartläggningen i sin helhet.

För att bidra till att höja kunskapsnivån inom nämndernas verksamheter (inklusive stadskontoret) kommer stadskontoret under hösten 2019 att anordna utbildningar i hur tjänstepersoner kan ta fram, redovisa och analysera könsuppdelad statistik. Utbildningarna ska tas fram i samarbete med förvaltningarna och skräddarsys utifrån de behov och målgrupper som de beskriver.

Det finns även ett antal rekommendationer till stadens nämnder:

- *Använd alltid könsuppdelad statistik för individbaserade indikatorer.*
Detta kan bekräfta att nämndens utfall når brukare jämställt.
- *Analysera och kommentera alltid skillnader i utfall mellan kön.*
Det är inte säkert att skillnaderna beror på ojämställda verksamheter. Det kan bero på t ex population eller att särskilda målgrupper ska prioriteras. I andra fall kan det vara så att det berättigat med särskilda insatser för att nå ett mer jämställt utfall.

- *Säkerställ att IT-system stöder framtagande av könsuppdelad statistik*
Flera förvaltningar beskriver att de IT-system som upphandlas inte stöder framtagandet av könsuppdelad statistik.
- *Beskriv varför könsuppdelad statistik saknas.*
Detta ger ett incitament för de som är ansvariga för att statistik produceras att könsuppdelad statistik tas fram.

Insatser inom kunskap och analys

För att kunna göra rätt prioriteringar som är kvalitetssäkrade och som når ut till kommunens medborgare på ett rättvist sätt är nämnderna beroende av underlag som visar hur situationen ser ut för alla människor, kvinnor och män, flickor och pojkar. Könsuppdelad statistik är ett verktyg som möjliggör detta. För att synliggöra erfarenheter även från de som inte identifierar sig inom tvåkönsnormen har Malmö stad beslutat om möjligheten att ange alternativet ”annat” i stadens egna enkäter och mätningar.

För att ge de förtroendevalda möjlighet att fatta beslut som bidrar till kvalitetssäkrad och mer rättvis service och resursfördelning till alla oavsett kön behövs det heltäckande kunskapsunderlag inom samtliga av stadens verksamhetsområden. Detta är ett utvecklingsområde för kommunen.

Exempel på genomförda insatser:

- Under 2018 påbörjade enheten planeringen av en nulägesanalys inom olika prioriterade politikområden utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Detta pausades när en kommunövergripande process inleddes rörande insamling av underlag från samtliga förvaltningar med fokus på nuläget i staden utifrån de globala utvecklingsmålen och Agenda 2030. Vårhavsavdelningen bidrog till detta arbete med en analys av jämställdhetsläget i Malmö i förhållande till agendas mål 5 - Jämställdhet.
- Fastighets- och gatukontoret tog fram kunskapsunderlag för att underlätta inkludering av jämställdhetsaspekten i arbetet med storstadspaketet. Underlaget belyser jämställdhet utifrån bland annat trivsel, trygghet och resvanor. Kunskapsunderlaget ger en gemensam grund för analyserna och bidrar till förståelsen av risker för ojämställdhet. Samtidigt visar det på möjligheterna för hur förvaltningen kan bidra till mer jämställt samhälle. Arbetssättet bör med fördel bli en standardiserad del i kommunens arbete genom att stadskontoret tillsammans med förvaltningarna tar fram kunskapsunderlag enligt ovan. Underlagen skulle underlätta för förvaltningarna att grunda sina jämställdhetsanalyser i en gemensam förståelse av problematiken och även kunna bidra till gemensamma satsningar.
- RKA (Rådet för kommunal analys) fick ett regeringsuppdrag att ta fram förslag till lokala indikatorer för att kunna följa upp de 17 globala målen. Malmö stad har utsetts som en av de kommuner som deltar i en referensgrupp till RKA. Syftet var att mejsla fram användbara och tillgängliga indikatorer och har där deltagit i att ta fram indikatorer för mål 5 Jämställdhet. Resultatet redovisades i slutet av mars och återfinns

här:

<http://rka.nu/download/18.1b0475971699a2c795889f8f/1553503730466/Agenda-2030-Nyckeltal-kommuner-regioner-Kolada-V%C3%A4gledning-20190323.pdf>

Liknande arbete har även genomförts inom ramen för Malmö stads arbete mot diskriminering.

- Stadskontoret gjorde en granskning av beslutsunderlag till kommunstyrelsen. Granskningen var ett åtagande inom nämndsområdet inom målområde 4. Drygt 20 slumpvis utvalda underlag för beslut i kommunstyrelsen granskades avseende om köns- och åldersperspektiv samt födelseland hade beaktats där det var relevant. Elva av de granskade dokumenten bedömdes vara relevanta ur ett eller flera perspektiv. I 2 av dokumenten hade perspektiven beaktats, i 9 var resonemangen grunda eller saknades helt. Det betyder i sig inte att besluten var diskriminerande, men underlagets kvalitet skulle sannolikt förbättras och eventuella risker förebyggas om perspektiven hade beaktats. En utbildning i integrering av diskrimineringsperspektiv i dokument föreslogs anordnas för stadskontorets handläggare under 2019.

Insatser inom kompetenshöjning

Jämställdhet är en kunskapsfråga. Utan kunskap finns risken att jämställdhet betraktas som en värderingsfråga. Detta kan få till följd att planerade eller genomförda insatser som t ex analyser blir kontraproduktiva och påverkar arbetet för jämställdhet negativt. Därför behöver staden säkerställa kontinuerliga utbildningar inom jämställdhetsintegreringens basområden som t ex könsuppdelad statistik och jämställdhetsanalys. Utbildningarna bör så långt som möjligt skraddarsys så att de riktas mot respektive nämnds verksamhet. En utmaning är att se vad de genomförda utbildningsinsatserna har fått för resultat i praktisk verksamhet och kapacitetsuppbyggnad i form av ökad kunskap i organisationen. Därför kommer de utbildningarna som genomförts under 2018 att följas upp.

En annan utmaning är den personalomsättning som sker i stadens nämnder som gör att det är svårt att bygga en hållbar kompetens inom området

Exempel på genomförda insatser:

- Stadskontoret anordnade utbildningar i att göra jämställdhetsanalyser för ca 120 tjänstepersoner från flera av Malmö stads nämnder. I utbildningen fick deltagarna genomföra jämställdhetsanalyser i sina egna verksamheter. Under 2019 kommer stadskontoret att följa upp vilka åtgärder som genomförts på grundval av vad analyserna visar.
- Stadskontoret anordnade ett antal lunchseminarier. Syftet var att inspirera, ge kunskap och nå målgrupper som har svårt att avsätta hel- eller halvdagar till utbildning. Seminarierna kretsade kring #metoo och intersektionalitet.

De lunchseminarier som genomfördes var:

- Gender equality and intersectionality, Dr Finn MacKay
- Hur går vi vidare efter #metoo, Lina Thomsgård och Marco Vega

- Statementfestivalen, Emma Knyckare

Lunchseminarierna besöktes av sammanlagt 300 personer.

Insatser inom metodutveckling

Jämställdhetsintegrering innebär ofta ett förändrat arbetssätt. Det är viktigt att arbetet med jämställdhetsintegrering omsätts i praktisk handling som är till nytta för malmöbor, annars finns risken att det blir en byråkratisk konstruktion som inte mynnar ut i bättre och mer ändamålsenlig verksamhet riktad mot brukare av stadens verksamheter. En utmaning är att det är svårt att överföra kunskaper och lärdomar mellan förvaltningar och nämnder. Detta leder till att många börjar om från början och inte bygger vidare på erfarenheter och analyser från andra nämnder. Tydligare samordning av stadens arbete skulle gynna erfarenhetsutbyte.

Exempel på genomförda insatser:

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedrev i samarbete med stadskontoret ett utvecklingsarbete inom projektet Hela familjen 2.0. Statistik visade att män var mer aktiva i projektet än kvinnor vilket påverkade deras möjlighet att bli självförsörjande. Utifrån detta och uppdraget att ge likvärdig service till alla malmöbor insåg tjänstepersonerna att de behövde göra förändringar i handläggning och bemötande för att bidra till att kvinnor och män får samma möjligheter att bli självförsörjande. För att förändra detta togs en checklista bestående av frågor som bidrar till ett jämställt bemötande fram. Arbetsmarknads- och socialnämnden ska under 2019 implementera arbetssättet i hela nämndens arbete med ekonomiskt bistånd.

Insatser inom samverkan internt och externt

Att arbeta med komplexa samhällsutmaningar kräver kunskap om omvärlden och den interna organisationen. Samverkan är därför en självklar del i utvecklingsarbeten och något som Malmö prioriterade även under 2018. Det finns fortfarande utmaningar att hitta formerna för den interna samverkan. Ett möjligt sätt att göra det är att samlas kring de samhällsutmaningar som finns för Malmö stad. Det vore önskvärt att utveckla samverkan med universitet och lärosäten inom jämställdhetsområde för att skapa kunskapsallianser och bidra till att utveckla arbetet.

Exempel på genomförda insatser:

- Malmö stad har anslutit sig till den regionala jämställdhetsstrategin ”Ett jämställt Skåne” som drivs av Länsstyrelsen. Malmö stad ingår i en arbetsgrupp för det praktiska genomförande.
- Inom ramen för Sveriges kommuner och landstings projekt modellkommuner har Malmö stad varit ett stöd för Halmstad och Kristianstad i deras arbete för jämställdhetsintegrering. Mer information om projektet finns på:
<https://skl.se/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamstalldhet/jamstalldhet/jamstalldhetsintegrering/modellkommuner.10200.html>

- Malmö stad har stått värd för studiebesök från bland annat FN, ICLD, Svenska institutet och Lerums kommun. Anledningen är att Malmö stad har en unik erfarenhet av att arbeta strukturerat med jämställdhetsintegrering under lång tid och har därför också en stor ackumulerad erfarenhet som andra vill ta del av.
- Stadskontoret har bjudits in att presentera stadens arbete med jämställdhet på regeringskansliet samt på nationella och internationella konferenser.
- Samverkan internt sker löpande genom utvecklingsarbeten och det nätverk av förvaltningssamordnare som finns i staden. Arbetet med nätverket har under hösten begränsats till enskilda möten med förvaltningssamordnare – främst beroende på stadskontorets pågående omorganisering.

Insatser inom kommunikation och spridning

För att bidra till ett internt lärande och att hålla frågan aktuell arbetar stadskontoret aktivt med kommunikation och spridning. En fortsatt utmaning är att utveckla sätt att dela erfarenheter så att stadens verksamheter kan ta vid där andra har gått före och inte behöver börja om från början.

Exempel på genomförda insatser:

- Stadskontoret tog tillsammans med flera av stadens förvaltningar fram en bok; ”Det här handlar inte om dig – en handbok i konsten att vara jämställd”. I boken finns flera exempel på Malmö stads arbete. Syftet är att inspirera och sprida kunskap. Boken kommer att lanseras under 2019.
- Stadskontoret anordnade en spridningskonferens om jämställdhetsintegrering, antidiskriminering och barnets rättigheter. 2018 års konferens hade temat ”Mänskliga rättigheter som förutsättning för ett hållbart samhälle” - på agendan var kunskapshöjande seminarier och exempel från stadens verksamheter. Konferensen besöktes av drygt 200 anställda i Malmö stad. Syftet kunskapshöjning och spridning av erfarenheter mellan stadens förvaltningar.

Insatser inom uppföljning och utvärdering

För att säkra en kontinuerlig utveckling av jämställdhetsintegrering i Malmö är det nödvändigt att följa upp såväl processen med att jämställdhetsintegrera stadens verksamheter som utfallet av stadens verksamheter för malmöbor och brukare oavsett kön. En slutrapport för följeforskning visar något motsägelserfullt att Malmö stads arbete med jämställdhetsintegrering går bra och att vi i flera sammanhang framhålls som en förebild samtidigt som den också lyfter fram att efterfrågan av resultat från politiker och tjänsteledning minskar. Det kan finnas ett samband med det som nämns under avsnittet om *Insatser inom mål och styrning* att den nuvarande strukturen för fullmäktigemål gör att stadens insatser tenderar att samlas inom ett målområde och inte integreras i verksamheten i sin helhet. Arbetet genomförs i nämndernas ordinarie arbete

men resultaten efterfrågas sidoordnat. En annan utmaning är att staden behöver utveckla sätten att följa upp arbetet och utfallet.

Exempel på genomförda insatser:

- En slutrapport för följeforskningen avseende implementeringen av *Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering* blev färdigställd. Rapportens sammanfattande bedömningen av Malmö stads arbete med jämställdhetsintegrering är till stor del positiv för såväl 2015, 2016 som 2017. Däremot finns det en uppfattning bland de chefer och tjänstepersoner som svarat på enkäter och blivit intervjuade, att efterfrågan av resultat av jämställdhetsarbetet är otillräcklig och har minskat jämfört med 2015 och 2016. Detta gäller både efterfrågan från tjänsteledning (med detta avser utvärderarna stadskontoret) och politisk ledning. Mer information och rapporten i sin helhet finns i ärendet STK-2018-684.
- Stadskontoret träffade nästan alla förvaltningsdirektörer och förvaltningarnas samordnare för att i dialog prata om hur stadskontorets arbete med uppföljning, stöd och samordning av förvaltningarnas systematiska och tvärsektoriella arbete med barnets rättigheter, jämställdhetsintegrering och antidiskriminering kan utvecklas. Resultatet kan sammanfattas i följande punkter:
 - Det finns ett fortsatt behov av stadskontoret som samordnare och möjliggörare.
 - Det finns ett behov av ett stadsövergripande strategiskt arbete som inte är på operativ nivå.
 - Det finns ett behov av att synliggöra hur de tvärsektoriella frågorna hänger ihop och samordna arbetet

Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation

Malmö arbete mot våld i nära relationer är en viktig del i stadens arbete med de jämställdhetspolitiska målen. Eftersom arbetet till sin karaktär särskiljer sig från jämställdhetsintegrering så redovisas det i denna rapporten separat.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett särskilt uppdrag att samordna stadens utvecklingsarbete inom området, bland annat genom Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation 2016 - 2020.¹

Arbetsmarknads- och socialnämnden beskriver att det är svårt att mäta effekten av insatserna, men nämndens samlade bedömning är att utvecklingsarbetet har ökat möjligheterna att minska våldet. Fler personer vänder sig till kommunen för att de lever med våld i familjen vilket innebär att fler kunnat erbjudas insatser. Under år 2018 var det 358 vuxna som aktualiserades inom socialtjänsten för våld i familjen. Dessutom söker sig många till de öppna verksamheterna inom främst Kriscentrum Malmö. Sammantaget är det cirka 900–1 000 vuxna som vänt sig till kommunens

¹ I ärendet STK-2019-830 redovisar nämnden arbetet under perioden 2016–2018.

verksamheter med anledning av att de är utsatta för våld. Antalet barn som aktualiserades på grund av att de lever med eller bevittnar våld var 1 320 barn. Vidare aktualiserades 723 barn för misstänkt barnmisshandel. Det finns inget sätt att ur verksamhetssystemet Procapita utläsa hur många som söker hjälp för att de är våldsutövare vilket gör att det inte finns någon statistik för detta. De vuxna och barn som socialtjänsten har kontakt med har ökat över tid, men antalet som söker hjälp i de öppna verksamheterna är relativt konstant. Arbetet med *Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation 2016–2020* och arbetsmarknads- och socialnämndens uppdrag i budgeten 2018 om att utveckla arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck har medfört ett ökat fokus på frågorna. Flertalet genomförda insatser har fungerat väl och lett till att verksamheter utvecklats och permanentats under 2018. Kompetensen bland medarbetarna har stärkts. Antalet våldsutsatta som söker och får hjälp har ökat. Att fler tar kontakt kan vara ett tecken på att fler känner till insatserna.

Arbetet mot våld i nära relation finns även med i boken ”Det här handlar inte om dig.

Sammanfattning - vad behöver Malmö stad göra mer?

Denna rapport ger en inblick i Malmö stads arbete med jämställdhet under 2018 samt belyser det aktuella läget avseende förutsättningarna för att bedriva ett jämställdhetsarbete nationellt och globalt. Malmös långsiktiga och systematiska arbete har lett till att jämställdhetsperspektivet nu finns med som en integrerad del i flera delar av kommunens verksamheter. Malmö stads styrka i sammanhanget är att jämställdhetsarbetet leder till konkreta förbättringar för Malmöbor oavsett kön.

Även om Malmö stads nämnder har kommit långt i arbetet med jämställdhetsintegrering så genomsyrar jämställdhetsperspektivet fortfarande inte alla verksamhetsområden. Det är fortsatt viktigt att skapa förutsättningar för att nå utvecklingsplan för jämställdhetsintegrerings visioner om ett jämställt Malmö. Det som behöver förstärkas är:

- att könsuppdelad statistik används, analyseras och efterfrågas,
- att jämställdhetsanalyser och konsekvensbeskrivningar avseende kön finns med i beslutsunderlag,
- att få till bättre lärande mellan nämnder och förvaltningar så att utvecklingsinsatser inom jämställdhetsintegrering inte hela tiden behöver börjar om från början,
- att staden hittar bättre former för uppföljning av effekterna av jämställdhetsintegrering,
- att öka förståelsen för att jämställdhet är en del av lösningen på såväl lokala som globala samhällsproblem samt att ojämställdhet finns och återreproduceras i Malmö stads verksamheter.

Att Malmö är framgångsrik i arbetet med jämställdhet ställer oss inför en alldeles speciell utmaning. Vi behöver hålla kvar vid nuläget samtidigt som vi måste skapa metoder för hur vi tar nästa steg. För även om kommunen har gjort framsteg så har vi mycket kvar att göra. Det finns en risk att

jämställdhetsarbetet stannar av om vi inte lyckas ta steget till ett ännu mer jämställt Malmö.

En annan viktig utmaning för staden är att få ihop jämställdhetsintegreringen med andra tvärsektoriella arbeten som också syftar till att bidra till mer jämlika villkor för malmöbor, så som barnets rättigheter, arbetet mot diskriminering och Agenda 2030. Ett mer sammanhållet arbete skulle ge synergieffekter samt leda till att resurser utnyttjas mer effektivt och att parallella spår undviks.

Bilaga 1: Fördjupad granskning av könsuppdelad statistik i indikatorer för nämndernas mål 2018

Att arbeta för att behandla och bemöta alla oavsett kön likvärdigt är ett ansvar som regleras mer eller mindre explicit i lagstiftning, anvisningar, styrdokument och politiska målsättningar. För flera av stadens nämnder finns det även beskrivet i reglementen. För detta är det nödvändigt att använda könsuppdelad statistik.

Utan könsuppdelad statistik går det inte att synliggöra skillnader i t ex population eller utfall utifrån kön. Det ger förutsättningar för att kunna säkerställa att kvinnor och män får service och bemötande på samma villkor i förhållande till exempelvis skolresultat, myndighetsutövning eller upplevd trygghet. Det är alltså inte den numeriska jämställdhet som är i fokus, utan kvalitetssäkring av att nämndernas verksamheter når ut till malmöbor, oavsett kön, på ett likvärdigt sätt. Andra diskrimineringsgrunder kan inte mätas på samma sätt, men skillnader utifrån kön indikerar att om det gick att synliggöra även andra faktorer så skulle det kunna bidra till en mer träffsäker verksamhet. I budget 2018, under avsnittet ”Nämndernas och styrelsernas uppdrag” anges att all individbaserad statistik i samband med indikatorerna ska var könsuppdelad. Att ta fram könsuppdelad statistik är också en av grunderna i strategin jämställdhetsintegrering och en indikator i den av kommunfullmäktige beslutade utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering.

I Agenda 2030 beskrivs i mål 5 att jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. De går alltså inte att nå de övriga målen om de inte uppnås jämställt för kvinnor och män. Könsuppdelad statistik blir därför centralt även i uppföljningen av hur Malmö stad når agendans mål.

Detta sammantaget gör att stadskontoret i årsrapport för jämställdhetsintegrering 2018 har valt att göra en särskild granskning av hur nämnderna arbetar med könsuppdelad statistik i sina årsredovisningar. Den könsuppdelade statistiken är inte ett mål i sig, utan en förutsättning och medel för att kunna genomföra mer kompletta analyser av våra verksamheter. Sammanfattningsvis använder flertalet av stadens nämnder könsuppdelad statistik. I flera fall görs det genomgående, i andra fall i samband med vissa indikatorer men inte alla. I flera fall är statistiken kommenterad i andra fall lämnas skillnader i utfall okommenterat.

Exempel på hur könsuppdelad statistik kan redovisas på ett föredömligt sätt

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomgående könsuppdelad statistik. Ett par av redovisningarna kan tjäna som exempel på ett föredömligt sätt att redovisa könsuppdelad statistik.

Bilden nedan visar indikatorer för nämndsålet ”Fler ungdomar i Malmö ska ges förutsättningar för arbete och utbildning” under målområde 2 ”En stad för näringsliv och arbete”. Siffrorna visar såväl totala antalet som andelen kvinnor och män som avslutas. Detta ger en överskådlig bild av hur verksamheten når sitt mål i sin helhet och kvalitetssäkrar att måluppfyllelsen når kvinnor och män likvärdigt.

Målindikator	Utfall	Målvärde																				
Andel av arbetsmarknadsavdelningens avslutade kvinnor och män, i åldern 20–24 år, som avslutats till arbete eller studier	36% (40%) (34%)	minst 55%																				
Kommentar Av de deltagare i åldern 20-24 år som avslutades under 2018, avslutades 36 procent till arbete eller studier. Det är en minskning med 5 procentenheter jämfört med föregående år då 41 procent avslutades till arbete eller studier. Målvärdet på 55 procent har inte uppnåtts. Antal och andel avslut från arbetsmarknadsinsatser 2018, 20-24 år <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Samtliga</th> <th>Kvinnor</th> <th>Män</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt antal avslut</td> <td>510</td> <td>214</td> <td>296</td> </tr> <tr> <td>Antal avslut till arbete eller studier</td> <td>186</td> <td>86</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Andel avslut till arbete eller studier</td> <td>36 %</td> <td>40 %</td> <td>34 %</td> </tr> <tr> <td>Målvärde för 2018</td> <td>55 %</td> <td>55 %</td> <td>55 %</td> </tr> </tbody> </table> Antalet deltagare som avslutats till arbete eller studier har ökat med 75 personer, till 186 personer, jämfört med 2017. Den stora ökningen av antal deltagare under 2018 bedöms vara en viktig anledning till att andelen avslut till arbete eller studier har minskat. Antalet inskrivna i åldersgruppen 20-24 ökade under 2018 med 67 procent jämfört med 2017, Även antalet inskrivna i åldersgruppen 18-19 år, som verksamheten har arbetat med, men som inte omfattas av denna rapportering har ökat. Under 2018 har 62 deltagare, eller 12 procent av alla avslut, avslutats med orsaken <i>slutfört uppdrag</i> efter att ha studerat med utbildningskontrakt, vilket påverkar andelen utskrivna till arbete och studier.				Samtliga	Kvinnor	Män	Totalt antal avslut	510	214	296	Antal avslut till arbete eller studier	186	86	100	Andel avslut till arbete eller studier	36 %	40 %	34 %	Målvärde för 2018	55 %	55 %	55 %
	Samtliga	Kvinnor	Män																			
Totalt antal avslut	510	214	296																			
Antal avslut till arbete eller studier	186	86	100																			
Andel avslut till arbete eller studier	36 %	40 %	34 %																			
Målvärde för 2018	55 %	55 %	55 %																			
Antal unga kvinnor och män eller flickor och pojkar som deltagit i praktik via Ung i sommar (16-19 år) och sommarpraktik (13-15 år)	3 408 (1 751) (1 657)	minst 3 000																				
Kommentar Sammanlagt har 3 408 personer deltagit Ung i sommar och <i>Sommarpraktik i grundskolan</i> under sommaren 2018. Antal deltagare i praktik <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Samtliga</th> <th>Flickor/kvinnor</th> <th>Pojkar/män</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Samtliga	Flickor/kvinnor	Pojkar/män																
	Samtliga	Flickor/kvinnor	Pojkar/män																			

Målindikator		Utfall	Målvärde
Ung i sommar (16-19 år)	3 035	1 574	1 461
Sommarpraktik i grundskolan (13-15 år)	373	177	196

Ung i sommar har genomfört särskilda satsningar för att öka antalet praktikplatser. Dessa har resulterat i en ökning med 489 platser jämfört med föregående år till sammanlagt 3170 platser. Totalt erbjöds 3791 ungdomar (16-19 år) en praktikplats via Ung i sommar, varav 3035 faktiskt deltog i praktik.

Bilden nedan visar indikatorn för nämndsmålet ”Malmös barn och unga som får stöd och hjälp från arbetsmarknads- och socialnämnden ska vara delaktiga och ha inflytande över hur deras insatser planeras” under målområde 3 ”En stad för barn och unga”. Redovisningen visar tydligt utfallet för både flickor och pojkar samt är ett tydligt sätt att genom statistik bidra till att arbete med barnets rättigheter och samtidigt inkludera ett jämställdhetsperspektiv. En möjlig förbättring är indikatorn ”Andel flickor och pojkar som upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de fått av socialtjänsten” där skillnaderna mellan pojkars och flickors upplevelse är okommenterad.

Målindikator	Utfall	Målvärde
● Andel flickor och pojkar som upplever att socialsekreteraren efterfrågat synpunkter på hur deras situation skulle kunna förändras	92% (95%) (90%)	minst 92% (minst92%) (minst92%)

Kommentar

Indikatorn visar att barn och unga som kommit i kontakt med socialtjänsten, och som har svarat på brukarundersökningen, i stor utsträckning upplever att de fått vara delaktiga i beslut som rör dem. I jämförelse med 2017 har resultatet förbättrats med fem procentenheter för alla brukare men har försämrats för pojkar.

Eftersom indikatorn baseras på endast 129 svarande barn och unga, är det svårt att säga om resultaten är representativa för alla barn och unga som kommit i kontakt med socialtjänsten under året. Svarsfrekvensen var 79 procent.

I brukarundersökningen 2018 erbjöds enkäten även till brukare inom öppenvården. Av de som svarade på frågan var 93 procent positiva (98 procent av flickorna och 84 procent av pojkarna).

Indikatorn bygger på resultatet från Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) brukarundersökning för individ och familjeomsorgen.

Undersökningen pågick under tre veckors tid och delades ut till brukare 13 år eller äldre efter kontakt med myndighetsutövningen.

Målindikator	Utfall	Målvärde
■ Andel flickor och pojkar som upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de fått av socialtjänsten	75% (68%) (80%)	minst 85% (minst85%) (minst85%)
Kommentar Indikatorn visar att 75 procent av barn och unga (68 procent av flickorna och 80 procent av pojkarna) som har svarat på brukarundersökningen upplever att det har haft möjlighet till inflytande i sina ärenden. Resultatet är en försämring med tio procentenheter jämfört med år 2017. Eftersom indikatorn baseras på endast 118 svarande barn och unga, är det svårt att säga om resultaten är representativa för alla barn och unga som kommit i kontakt med socialtjänsten under året. Svarsfrekvensen var 79 procent. Bland brukarna inom öppenvården valde de allra flesta att inte svara på den här frågan. Underlaget är därför för litet för att redovisas. Indikatorn bygger på resultatet från SKL:s brukarundersökning för individ och familjeomsorgen. Undersökningen pågick under tre veckors tid och delades ut till brukare 13 år eller äldre efter kontakt med myndighetsutövningen.		
■ Andel flickor och pojkar som har besvarat enkäten Frågor till barn och unga efter utredning	7,2% (7,4%) (6,8%)	minst 50% (minst50%) (minst50%)
Kommentar Indikatorn mäter hur stor andel av alla barn som avslutat en utredning som har svarat på <i>Frågor till barn och unga efter utredning</i> (barnenkäten). Andel flickor och pojkar som besvarat enkäten är låg, totalt har 345 enkäter inkommit under perioden medan 4790 utredningar har avslutats. Sedan hösten 2017 finns ett beslut om att samtliga avdelningar ska använda barnenkäten och erbjuda den till alla barn över sex år som genomgår en grundutredning. En utmaning är att få till de avslutande samtal som ska göras i samband med att utredningen avslutas, och det är då enkäten ska erbjudas till barnen.		
■ Andel flickor och pojkar som upplever att de vet vad som bestämts under utredningen	59% (58%) (60%)	minst 100% (minst100%) (minst100%)
Kommentar Indikatorn mäter andelen barn och unga som i barnenkäten rapporterat att de har förstått beslut som har fattats kring deras situation. Detta mäts genom att räkna andelen barn som svarat tre eller fyra (på en skala från ett till fyra) på den aktuella frågan. 59 procent av barnen (58 procent av flickorna och 60 procent av pojkarna) som svarade på enkäten under 2018 upplevde att de visste vad som bestämts under utredningen. Antalet enkäter som räknas till totalen är större än antalet flickor och pojkar eftersom en del barn har valt att svara <i>annat</i> på frågan om kön eller inte svarat alls.		

Målindikator	Utfall	Målvärde
■ Andel flickor och pojkar som upplever att de fått vara med och bestämma	62% (61%) (62%)	minst 80% (minst80%) (minst80%)
Kommentar Indikatorn mäter andelen barn och unga som i barnenkäten rapporterat att de upplever att de fått vara med och bestämma. Detta mäts genom att räkna andelen barn som svarat tre eller fyra (på en skala från ett till fyra) på den aktuella frågan. 62 procent av barnen (61 procent av flickorna och 62 procent av pojkarna) som svarade på enkäten under 2018 upplevde att de fått vara med och bestämma. Antalet enkäter som räknas till totalen är större än antalet flickor och pojkar eftersom en del barn har valt att svara <i>annat</i> på frågan om kön eller inte svarat alls.		

Exempel då redovisningen av könsuppdelad statistik kan förbättras

I följande bilder åskådliggörs exempel från grundskolenämnden och funktionsstödsnämnden avseende hållbart medarbetarengagemang. Bilden nedan visar grundskolenämndens redovisning av en av indikatorerna för nämndsmålet ”Alla elever ska ha tillgång till en skola med behöriga pedagoger och god arbetsmiljö” under målområde 9 ”En stad med bra arbetsvillkor”. En möjlig förbättring kan vara att inom parenteserna i kolumnen för utfall ange om siffran avser kvinnor eller män. Detta framgår inte helt tydligt i kommentaren.

Målindikator (År)	Utfall	Målvärde
■ Hållbart Medarbetarengagemang, HME	78 (79) (77)	
Kommentar Siffran HME inhämtas i samband med medarbetarenkäten som genomfördes i oktober 2018. Siffran 78 i HME är en försämring jämfört med föregående år. Det lägre resultatet återfinns båda bland kvinnor och män. HME delas in i underkategorier/delfrågeställningar inom motivation, ledarskap respektive styrning. Förvaltningen har försämrat sitt resultat från föregående år med 3 enheter inom alla de tre kategorierna. Högst har förvaltningen fortfarande på motivation (83). Total HME för Malmö stad var 78.		

Bilden nedan visar Funktionsstödsnämndens redovisning av en av indikatorerna för nämndsmålet ”Alla medarbetare ska ha/erbjudas erforderlig kompetens och förutsättningar för sitt uppdrag” under målområde 9 ”En stad med bra arbetsvillkor”. Indikatorn är inte könsuppdelad. Det kan bero på att det i likhet med grundskoleförvaltningen inte finns några större skillnader i resultat för kvinnor och män men utan att det anges så går det inte att veta. Funktionsstödsnämnden beskriver att de har valt att följa upp det könsuppdelat i kommentaren istället för i tabeller. Anledningen till detta är bland annat att det blivit problematiskt att sätta könsuppdelade målvärden, i förhållande till exempelvis brukarundersökningar. Om nämnden t ex vill

förbättra resultatet i en brukarundersökning med 1 %, så kan det se ut som att de har olika ambitionsnivå för kvinnor respektive män beroende på hur resultatet var föregående år.

Målandikator	Utfall	Målvärde
◆ Resultat av HME (hållbart medarbetarengagemang) i centrala medarbetarenkäten 2018.	77,5	minst 79,5
<i>Kommentar</i> Under hösten genomförde Malmö stad den årliga medarbetarenkäten. Enkäten bestod av 12 frågor, varav 9 frågor kring områdena styrning, ledarskap, motivation och tre frågor avseende APT, lönesamtal och medarbetarsamtal. Därtill inkluderade funktionsstödsförvaltningen 2 förvaltningsspecifika frågor avseende diskriminering. De som bjöds in att svara på enkäten var de månadsanställda medarbetare som haft en aktiv anställning i minst 6 veckor innan enkätperiodens början. Förvaltningens totala HME-index uppmättes till 77,5 vilket innebär att målvärdet på 79,5 inte uppnåddes. Jämfört med 2017 års HME-värde på 78,6 minskade förvaltningens HME med 1,1 enheter. Trots detta hade samtliga delområden höga index, som högt räknas allt över 75. Motivation var 76,1, Ledarskap 77,8 och Styrning 78,7. 2017 låg HME för motivation på 77,3, ledarskap på 78,5 och Styrning på 80,1. Detta innebär att förhållandena mellan HME 2018 är detsamma som 2017, det vill säga att styrning får högst HME, därefter ledarskap följt av motivation. Det totala HME-värdet 2018 för funktionsstödsförvaltningen var snarlikt det totala HME-värdet för Malmö stad 2018, vilket uppmättes till 77,9. Förvaltningens svarsfrekvens 2018 var 75%, vilket var en minskning med 6% jämfört med 2017 då den var 81%. De förvaltningsspecifika frågorna i årets undersökning handlade om diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, som enligt lag är förbjuden. Emellertid upplever cirka 4% (ungefär 70 medarbetare) att de blivit diskriminerade utifrån någon av de sju grunderna. Arbetet inom detta område omfattas från och med i år bl.a. av de aktiviteter som förvaltningens ledningsgrupper tagit fram inom ramen för aktiva åtgärder. Till chefernas hjälp finns nu även en verktygslåda för jämställdhets- och antidiskrimineringsarbete tillgänglig. Under vintern 2018 och våren 2019 kommer förvaltningens medarbetare få ta del av resultatet på arbetsplatsträffar. Eventuella åtgärder till följd av arbetet med resultaten tas upp i uppföljningen av SAM på arbetsplatsnivå och den handlingsplan som upprättas i detta arbete.		

Ett avslutande exempel avser fritidsnämndens redovisning av en av indikatorerna för nämndsmålet "Fritidsnämnden ska skapa möjligheter för att alla barn och unga ska kunna aktivera sig på sin fritids oavsett ekonomiska förutsättningar" under målområde 7 "En aktiv och kreativ stad". Det är stora skillnader mellan antalet flickor och pojkar som besöker fritidsgårdarna. I kommentarerna kommenteras inte skillnaderna. I andra delar av nämndens redovisning finns detta kommenterat till viss del men sambandet blir inte helt tydligt.

Målindikator	Utfall	Målvärde
■ Antal besök till fritidsgårdarna.	40 428 (15 484) (24 861)	
Kommentar Från och med juli månad används ett gemensamt uppföljningssystem på samtliga fritidsgårdar. Under perioden juli till december är antalet besök på fritidsgårdarna 40 428. Av besöken är 83 stycken inte könsuppdelade. Av övriga besök är 38 % flickor och 62 % pojkar. Eftersom mätmetoderna varierade mellan fritidsgårdarna tidigare saknas målvärde för indikatorn.		

Exempel på när könsuppdelad statistik saknas men skulle ge en mer komplett bild av måluppfyllelsen

Bilden nedan visar kulturnämndens redovisning av en av indikatorerna för nämndens mål ”MALMÖBON I FOKUS Alla Malmös barn och unga ska såväl under skoltid som på sin fritid ha goda och likvärdiga möjligheter att ta del av och vara delaktiga i kulturupplevelser som berör, vidgar perspektiv och inspirerar.” under målområde 3 ”En stad för barn och unga”. När statistiken inte är könsuppdelad så går det inte att utläsa om flickor och pojkar på ett likvärdigt sätt tar del av Malmö kulturskolas verksamhet. Detta är särskilt intressant eftersom nämnden i texten innan skriver om Ung Livsstils-studien där de målgrupper med särskilt behov av insatser som identifierades var tjejer, barn och unga med låg socioekonomisk bakgrund och unga med utländsk bakgrund. Nämnden skriver även om projektet KRUT som utvecklas med såväl ett jämställdhetsperspektiv som ett normkritiskt perspektiv.

Målindikator	Utfall	Målvärde
◆ Andel barn per stadsområde som deltar i kulturskolans verksamhet. Målvärde 2018: Andel barn per stadsområde enligt kulturskolans verksamhetsmätt för 2018.	Delvis uppnådd	
Kommentar Här visas i vilken utsträckning Malmö Kulturskola når barn och unga i de olika stadsområden som Malmö Stad var uppdelad i fram till våren 2017. Budgetmålen för 2018 för varje stadsområde står i parantes. Siffrorna gäller barn och unga mellan 8 - 18 år. Andel av målgruppen i Stadsområde Norr 17 % (13%) Andel av målgruppen i Stadsområde Söder 4 % (6%) Andel av målgruppen i Stadsområde Väster 9 % (10%) Andel av målgruppen i Stadsområde Öster 7 % (7%) Andel av målgruppen i Stadsområde Innerstaden 13 % (13%) Siffrorna ovan avser att åskådliggöra hur väl Kulturförvaltningen via Kulturskolan når ut till målgruppen barn och unga i olika stadsområden. Anledning till det goda resultatet i Stadsområde Norr är utbyggnaden av El Sistema Kirseberg. Vidare har en personell förstärkning på El Sistema Rosengård inneburit att budgetmålet har gått att uppnå i Stadsområde Öster		

Målkategori	Utfall	Målvärde
trots en kraftig befolkningsökning i området. Däremot har det inte funnits möjlighet att sätta in samma resurser i Stadsområde Söder. Detta har inneburit att kulturskolan trots att elevantalet inte minskat nominellt, inte når upp den procentuella täckning av målgruppen som var budgetmålet. Här ska dock tas i beaktande att Kulturförvaltningen satsar på annat sätt än genom kulturskola på barn och unga i Stadsområde Söder genom satsningen på Allaktivitetshus.		

Ett annat exempel är tekniska nämndens redovisning av indikatorer för nämndens mål ”Den offentliga miljön är trygg, säker och gör det möjligt för barn och ungdomar att utveckla sin självständighet.” under målområde 6 ”en trygg stad”. I målkategorierna anges att de ska visa resultatet fördelat på kvinnor och män. Detta visas inte i utfallet och kommenteras inte i kommentaren. Detta gör att nämnden inte kan utläsa om målet nås likvärdig för kvinnor och män, flickor och pojkar. Liknande redovisning återfinns under nämndens redovisning av indikatorer för nämndens mål ”Fastighets- och gatukontoret ska vara en attraktiv och öppen arbetsplats med inspirerande ledar- och medarbetarskap för alla medarbetare.” under målområde 9 ”En stad med bra arbetsvillkor” avseende andel medarbetare med utländsk bakgrund.

Målkategori	Utfall	Målvärde
● Andel föräldrar med hemmavarande barn som anser att närmiljön kring skolor är trafiksäker, kvinnor/män.	37%	minst 33%
Kommentar Trafikantundersökningen 2018 visar att 37 % av malmöbor med barn (hemmavarande under 18 år) instämmer helt eller delvis i att närmiljön kring skolorna är trafiksäker (+1 procentenhet relativt 2016) medan 33 % helt eller delvis tar avstånd (-3 procentenheter). Närmiljön upplevs som mest säker (49 % instämmande) av föräldrar som använder bilen som huvudfärdmedel och minst säker upplevs den av dem som huvudsakligen reser med kollektivtrafik (18 %). Bland föräldrar som huvudsakligen reser med kollektivtrafik och cykel är det nästan hälften (46 % resp. 42 %) som tar avstånd från påståendet.		
● Andel föräldrar med hemmavarande barn som anser att vägen till skolan är trafiksäker, kvinnor/män.	42%	minst 35%
Kommentar Trafikantundersökningen 2018 visar att 42 % av malmöbor med barn (hemmavarande under 18 år) instämmer helt eller delvis i att vägen till skolan är trafiksäker. Detta motsvarar en nedgång med 3 procentenheter jämfört med 2016 medan 28 % helt eller delvis tar avstånd (+4 procentenheter). Vägen till skolan upplevs som mest säker av dem som har bilen som huvudfärdmedel (50 % instämmande) och minst säker av dem som huvudsakligen reser med cykel (32 %). Av de huvudsakligen cyklande föräldrarna tar 37 % avstånd från påståendet.		

Målordikator	Utfall	Målvärde
Målvärdet avser utfall från den reducerade uppföljningen 2017.		

Andra faktorer som påverkar framtagandet av könsuppdelad statistik

I de fall som könsuppdelad statistik saknas anges sällan anledningar till detta. Ett undantag är Servicenämnden. Bilden nedan avser redovisning av indikatorer för nämndens mål ” Med hög kvalitet och god service i de interna tjänsterna ska servicenämnden underlätta för medarbetarna i Malmö stads verksamheter.” under målområde 9 ” En stad med bra arbetsvillkor”. I kommentarerna till indikatorn som avser NKI-mätning avseende HR-service så skriver nämnden att anledningen till att könsuppdelad statistik inte redovisas beror på att Hr-strategiska på stadskontoret inte har beställt det.

Målordikator	Utfall	Målvärde
● Kundnöjdhet IT-service.	91,7% (91,8%) (90,8%)	minst 90% (minst90%) (minst90%)
Kommentar Uppföljningen visar att målvärdet är uppnått. Över helåret var kundnöjdheten 91,7 %, bland kvinnor 91,8 % och män 90,8 %.		
◆ Resultat av HR-service NKI-mätning av bemötande.	69%	minst 70% (minst70%) (minst70%)
Kommentar Uppföljningen visar att målvärdet är delvis uppnått Resultatet 2018 blev samma som föregående år. Dock beställde inte HR-strategiska avdelningen på stadskontoret könsuppdelad statistik 2018 varför detta ej kan rapporteras.		
◆ Resultat av HR-service NKI-mätning av nöjdhet med hantering av senaste ärende.	69%	minst 70% (minst70%) (minst70%)
Kommentar Uppföljningen visar att målvärdet är delvis uppnått Årets mätning visade en tydlig förbättring jämfört med föregående års resultat. Dock beställde inte HR-strategiska avdelningen på stadskontoret könsuppdelad statistik 2018 varför detta ej kan rapporteras.		

Sammanfattning

För att bidra till att höja kunskapsnivån inom nämndernas verksamheter (inklusive stadskontoret) kommer stadskontoret under hösten att anordna utbildningar i hur tjänstepersoner kan ta fram, redovisa och analysera könsuppdelad statistik. Utbildningarna ska tas fram i samarbete med förvaltningarna och skräddarsys utifrån de behov och målgrupper som de beskriver.

Innan dess finns ett antal rekommendationer till stadens nämnder:

- Använd alltid könsuppdelad statistik för individbaserade indikatorer.

Detta kan bekräfta att nämndens utfall når brukare jämställt.

- *Analysera och kommentera alltid skillnader i utfall mellan kön.*
Det är inte säkert att skillnaderna beror på ojämställda verksamheter. Det kan bero på t ex population eller att särskilda målgrupper ska prioriteras. I andra fall kan det vara så att det berättigat med särskilda insatser för att nå ett mer jämställt utfall.
- *Säkerställ att it-system stöder framtagande av könsuppdelad statistik*
Flera förvaltningar beskriver att de IT-system som upphandlas inte stöder framtagandet av könsuppdelad statistik.
- *Beskriv varför könsuppdelad statistik saknas.*
Detta ger ett incitament för de som är ansvariga för att statistik produceras att könsuppdelad statistik tas fram.

Bilaga 2: Jämställdhet i siffror – Malmö och Skåne

Länsstyrelsen i Skåne tar vartannat år fram statistik i förhållande till de nationella jämställdhetspolitiska målen.^[1] I flera fall är dessa nedbrutna på kommuner.

Ett axplock ur statistiken visas nedan.

- Delmål 1: En jämn fördelning av makt och inflytande

Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet inom samhällets alla sektorer.

Könsfördelning i kommunstyrelsen i Malmö år 2017:

Ordinarie: kvinnor 46 %, män 54 %

Ersättare: kvinnor 38, män 62 %

Könsfördelningen i kommunfullmäktige i Malmö efter valet 2014 var:

Kvinnor: 46 %, män 54 %

- Delmål 2: Ekonomisk jämställdhet

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Bland förvärvsarbetade malmöbor, var andelen kvinnor och män i åldrarna 20-64 år 66% år 2015. För utrikes födda var motsvarande siffror 46 % för kvinnor och 50 % män.

Arbetsmarknaden är dock könssegregerad på så sätt att kvinnor och män är överrepresenterade inom olika sektorer. Medelinkomsten per år den 31 december 2015 för boende i Malmö var 234 000 kronor för kvinnor och 282 000 kronor för män. Medianinkomst vid samma tidpunkt var 235 000 kronor för kvinnor och 268 000 kronor för män.

- Delmål 3: Jämställd utbildning

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Gymnasieskolan i Skåne var år 2015/16 starkt könsuppdelad. Endast 5 av de redovisade 20 programmen hade en jämn könsfördelning, med minst 40 procent av vardera kön representerat.

60% och kvinnor och 49 % av män i Malmö hade år 2016 eftergymnasial utbildning.

- Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem och omsorgsarbetet

Kvinnor och män ska ha samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.

Bland malmöbor med föräldraförsäkring år 2016 använde kvinnor 77 % av nettodagarna (hela ersättningsdagar) för föräldrapenning och 64 % av nettodagarna för vård av barn.

- Delmål 5: Jämställd hälsa

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor. En jämställd hälsa är ett mål i sig, men en god

^[1] Materialet kan laddas ner

på: https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e593ad/1527147894514/Sk%C3%A5ne_Fickbok_WEBB.pdf

hälsa för kvinnor och män respektive flickor och pojkar bidrar även till ett jämställt och aktivt deltagande i samhället.

Bland malmöbor som varit sjuka mer än 180 dagar var 2065 kvinnor och 934 män år 2016.

- Delmål 6: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning än män att de är rädda för att gå ut ensamma av rädsla för att bli överfallna, rånade eller på annat sätt ofredade.

För kvinnor och män i Skåne är siffrorna högre än i riket.

Bland personer som misstänktes grova misshandel år 2016 var 80 % män och 20 % kvinnor. Av de personerna som misstänktes för sexualbrott var 97 % män och 2 % kvinnor. (uppgifterna avser riket)

Bilaga 3: Konventioner och lagstiftning

Utöver de nationella jämställdhetspolitiska målen som nämns i inledningen till denna rapport finns det ett antal internationella konventioner som Sverige och Malmö anslutit sig till. Ett exempel är:

FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW)

FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor från 1979 togs fram för att säkerställa lika rätt för kvinnor och män (CEDAW). Konventionen trädde i kraft 1981.

Istanbulkonventionen

Istanbulkonventionen är det första juridiskt bindande regionala instrumentet om våld mot kvinnor i Europa. Konventionen öppnades för undertecknande vid ett ministermöte i Istanbul i maj 2011. Sverige undertecknade konventionen samma dag och i november 2014 trädde den i kraft här.

Istanbulkonventionens officiella namn är Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet. Konventionen fördömer alla former av våld och beskriver våld mot kvinnor som ett uttryck för historiskt ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män. Den slår fast att våld mot kvinnor är könsrelaterat på strukturell nivå.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen är både reaktiv och proaktiv. Det betyder att den både syftar till att skydda individer mot diskriminering och aktivt främja lika rättigheter och möjligheter på gruppnivå oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet grundar sig dock inte bara i diskrimineringslagen. Där diskrimineringslagen syftar till att skydda och främja på individnivå så syftar jämställdhetspolitiken till att arbeta mot den strukturella ojämställdheten och bidra till ett mer jämställt samhälle. Därför är arbetet för jämställdhet också ett förändrings- och utvecklingsarbete.

Europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR)

Malmö stad har ”undertecknat ”Europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå” (CEMR), en deklARATION som uppmanar Europas kommuner och regioner att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare. Kommunen har därmed förbundit sig att integrera jämställdhetsperspektivet systematiskt i alla verksamheter och tagit fram det som är nuvarande Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering.

Ett jämställt Skåne

Malmö stad har anslutit sig till ”Ett jämställt Skåne”, Skånes jämställdhetsstrategi. Strategin konkretiserar de nationella jämställdhetspolitiska målen utifrån skånska förutsättningar och anger vad som är prioriterat att arbeta med i Skåne. En viktig del i arbetet med Ett jämställt Skåne är att ge möjlighet till samverkan och samarbeten mellan viktiga aktörer som arbetar för jämställdhet i Skåne.